

Informacje dla osób niepełnosprawnych

System orzekania o niepełnosprawności realizowany jest na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Natomiast szczegółowe zasady i tryb orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności regulują przepisy rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

W ramach orzecznictwa o niepełnosprawności prowadzone jest postępowanie ustalające:

- niepełnosprawność osób w wieku do 16 roku życia,
- stopień niepełnosprawności w stosunku do osób, które ukończyły 16 rok życia,
- wskazania do korzystania z ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym stosownie do naruszonej sprawności organizmu i ograniczeń funkcjonalnych uzasadniających korzystanie z nich.

Niepełnosprawność osoby w wieku do 16 roku życia ustala się w oparciu o kryteria zawarte w art. 4a ustawy o rehabilitacji. Zgodnie z treścią tego przepisu osoby te zaliczane są do osób niepełnosprawnych, jeżeli mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu, powodującą konieczność zapewnienia im całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne w danym wieku.

W odniesieniu do osób w wieku powyżej 16 roku życia ustalona została gradacja niepełnosprawności według stopni niepełnosprawności:

1. znaczny stopień niepełnosprawności
2. umiarkowany stopień niepełnosprawności
3. lekki stopień niepełnosprawności

Zakres treści pojęcia stopnia niepełnosprawności określony został w oparciu o kryteria biologiczne (medyczne), społeczne oraz zawodowe.

Zgodnie z treścią art.4 ustawy o rehabilitacji do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą w celu pełnienia ról społecznych stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w istotny sposób obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się rekompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Postępowanie realizowane w ramach systemu orzekania o niepełnosprawności jest zespołowe i dwuinstancyjne.

I instancja – powiatowe (miejskie) zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności

Od orzeczenia powiatowego (miejskiego) zespołu przysługuje odwołanie do wojewódzkiego zespołu w terminie 14 dni od daty doręczenia.

II instancja – wojewódzkie zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności

Od orzeczenia wydanego przez organ II instancji przysługuje wniesienie odwołania do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych w terminie 30 dni od dnia doręczenia orzeczenia. Postępowanie w sprawach odwołań jest wolne od kosztów i opłat sądowych.

Ustalenia organu orzekającego wydawane są w formie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności stanowiącego podstawę do przyznania ulg i uprawnień przysługujących na podstawie odrębnych przepisów.

W orzeczeniu poza ustaleniem niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, symbolu przyczyny niepełnosprawności oraz daty lub okresu zaistnienia niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności, okresu ważności orzeczenia, zawarte są wskazania określone w art.6b ust.1 dotyczące, w szczególności:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach

1. odpowiedniego zatrudnienia uwzględniającego psychofizyczne możliwości danej osoby,
2. szkolenia, w tym specjalistycznego,
3. zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej
4. uczestnictwa w terapii zajęciowej,
5. konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie,
6. korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki,
7. konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji,
8. konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
9. spełniania przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art.8 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. – Prawo o ruchu drogowym
10. niepełnosprawność osoby wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

W powiecie Kieleckim funkcjonuje Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności pod adresem Kielce ul. Wrzosowa 44. Godziny przyjęć pon. 7.30 - 17.15 oraz wt. - pt. 7.15 - 15.15.

Wymagane dokumenty do ubiegania się o wydanie orzeczenia:

- * wniosek (składa osoba zainteresowana lub jej przedstawiciel ustawowy (w przypadku osób poniżej 16 roku życia oraz w wieku 16-18 lat)
- * zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia (wydane przez lekarza, pod którego opieką lekarską znajduje się wnioskodawca)
- * inne dokumenty umożliwiające ocenę stopnia niepełnosprawności (karty informacyjne leczenia szpitalnego, wyniki badań, dokumentacja dotycząca przebiegu leczenia).

Dokumenty niezbędne do ubiegania się o wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej (dla osoby powyżej 16 roku życia):

- * wniosek o wydanie legitymacji
- * kopia orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenie innego organu orzekającego : ZUS lub KRUS(wydane przed 1.01.1998r.)
- * 1 zdjęcie

Legitymacje dla osób poniżej 16 roku życia nie wymagają zdjęcia.

Druki wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, zaświadczeń o stanie zdrowia jak również druki wniosków o wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej można uzyskać w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności osobiście bądź przez

internet https://www.powiat.kielce.pl/dla_klienta/niepelnosprwanosc.html

Osoba niepełnosprawna na podstawie orzeczenia może ubiegać się o:

- * pomoc społeczną,
- * przyjęcie do pracy w Zakładzie Pracy Chronionej,
- * uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej,
- * dofinansowanie z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych oraz pomocy technicznych,
- * dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego,
- * dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych.

Osoba niepełnosprawna może też korzystać:

- * z ulg komunikacyjnych,
- * z ulg telekomunikacyjnych,
- * z ulg podatkowych.

Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego

Zasiłek pielęgnacyjny wynosi **153 zł** miesięcznie i przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,

- osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego nie przysługuje:

- Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego nie przysługuje osobie przebywającej w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie;
- Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego nie przysługuje osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego.

Termin przyznania zasiłku pielęgnacyjnego:

Jeżeli osoba w okresie trzech miesięcy od wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności złoży wniosek o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego, prawo do zasiłku pielęgnacyjnego ustala się począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

Prawo do świadczenia pielęgnacyjnego przysługuje

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością opieki nad dzieckiem przysługuje matce lub ojcu dziecka, innym osobom na których ciąży obowiązek alimentacyjny, albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli nie podejmuje lub rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Osobie innej niż spokrewniona w pierwszym stopniu, na której ciąży obowiązek alimentacyjny, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy nie ma osoby spokrewnionej w pierwszym stopniu, albo gdy osoba ta nie jest w stanie sprawować w/w opieki.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała: nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje w wysokości 1 477,00 zł miesięcznie.

Świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli:

1. osoba sprawująca opiekę:

o ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,

o ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego;

2. osoba wymagająca opieki:

o pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,

o została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;

3. na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury,

4. na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub prawo do świadczenia pielęgnacyjnego,

5. na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

USŁUGI OPIEKUŃCZE

Pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie wymagającej pomocy, która posiada rodzinę, ale rodzina takiej pomocy nie może zapewnić.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Wymagane dokumenty:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowinach

1. pisemny wniosek osoby ubiegającej się o skierowanie do domu pomocy społecznej,
  2. rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu osoby ubiegającej się w dniu jej kierowania, zawierający w szczególności pisemne stwierdzenie braku możliwości zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania przez rodzinę i gminę.
  3. decyzja o przyznaniu osobie ubiegającej się zasiłku stałego oraz pisemną zgodę osoby ubiegającej się lub jej przedstawiciela ustawowego na ponoszenie opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej,
  4. decyzja organu emerytalno – rentowego ustalającego wysokość emerytury lub renty oraz pisemną zgodą na ponoszenie opłaty i na jej potrącanie przez organ emerytalno – rentowy,
  5. oświadczenia o wysokości dochodu osoby ubiegającej się, małżonka, zstępnych, wstępnych zobowiązanych do ponoszenia opłaty, dochodu osoby małoletniej, w przypadku gdy opłatę będzie ponosił przedstawiciel ustawowy,
  6. postanowienie sądu opiekuńczego w przedmiocie udzielenia zezwolenia na skierowanie do domu pomocy społecznej – w przypadku osób ubezwłasnowolnionych całkowicie oraz małoletnich.
- Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca. Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:
- mieszkaniowiec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
  - małżonek, zstępni (dorosłe dzieci i wnuki) przed wstępnymi (rodzice),
  - gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej
- przy czym małżonek, zstępni przed wstępnymi i gmina nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniowiec domu ponosi pełną odpłatność.

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą:

1. mieszkaniowiec domu, nie więcej jednak niż 70 % swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70 % tego dochodu;
2. małżonek, zstępni przed wstępnymi – zgodnie z umową zawartą w trybie art. 103 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej:
  - a) w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300 % kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (1902,00 zł), jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300 % tego kryterium,
  - b) w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300 % kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (1542,00 zł), z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300 % kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
3. gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt 1 i 2.

Usługi opiekuńcze

Przyznanie pomocy w formie usług opiekuńczych, skierowania do domu pomocy społecznej, skierowania do środowiskowego domu samopomocy, przyznania pomocy finansowej i posiłku poprzedzone jest przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby ubiegającej się o przyznanie świadczenia. Wywiad przeprowadza pracownik socjalny w celu ustalenia czy osoba spełnia warunki niezbędne do przyznania określonej formy pomocy.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 1439) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli:

- nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub
  - rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej
- w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Zarejestrowanie w powiatowym urzędzie pracy jako osoba poszukująca pracy lub posiadanie statusu bezrobotnego nie ma wpływu na uprawnienie do specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Specjalny zasiłek opiekuńczy funkcjonuje od 1 stycznia 2013 r.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty kryterium dochodowego wynoszącego **764 zł netto** (na podstawie dochodów z roku poprzedzającego okres zasiłkowy z uwzględnieniem utraty i uzyskania dochodu). Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w kwocie **520 zł** miesięcznie.

Za dochód **osoby sprawującej opiekę**, zgodnie z art. 3 pkt 16 ustawy o świadczeniach rodzinnych, uważa się dochód następujących członków rodziny: małżonków, rodziców dzieci, opiekuna faktycznego dziecka oraz pozostające na utrzymaniu dzieci w wieku do ukończenia 25 roku życia, a także dziecko, które ukończyło 25 rok życia legitymujące się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli w związku z tą niepełnosprawnością przysługuje świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy; do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, a także pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko.

Za dochód rodziny **osoby wymagającej opieki**, uważa się dochód następujących członków rodziny:

1) w przypadku gdy osoba wymagająca opieki jest małoletnia:

- a) osoby wymagającej opieki,
- b) rodziców osoby wymagającej opieki,
- c) małżonka rodzica osoby wymagającej opieki,
- d) osoby, z którą rodzic osoby wymagającej opieki wychowuje wspólne dziecko,

e) pozostających na utrzymaniu osób, o których mowa w lit. a-d, dzieci w wieku do ukończenia 25. roku życia – z tym że do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko, a także rodzica osoby wymagającej opieki zobowiązanego tytułem wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd do alimentów na jej rzecz.

2) w przypadku gdy osoba wymagająca opieki jest pełnoletnia:

- a) osoby wymagającej opieki,
- b) małżonka osoby wymagającej opieki,
- c) osoby, z którą osoba wymagająca opieki wychowuje wspólne dziecko,
- d) pozostających na utrzymaniu osób, o których mowa w lit. a-c, dzieci w wieku do ukończenia 25. roku życia – z tym że do członków rodziny nie zalicza się dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, dziecka pozostającego w związku małżeńskim, a także pełnoletniego dziecka posiadającego własne dziecko.

Specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje, jeżeli:

1) osoba sprawująca opiekę:

- a) ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,
- b) (uchylona),
- c) ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- d) legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;

2) osoba wymagająca opieki została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, w rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;

3) na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;

4) członek rodziny osoby sprawującej opiekę ma ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;

5) na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;

6) na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

W przypadku zbiegu uprawnień do następujących świadczeń:

- 1) świadczenia rodzicielskiego lub
  - 2) świadczenia pielęgnacyjnego, lub
  - 3) specjalnego zasiłku opiekuńczego, lub
  - 4) dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, lub
  - 5) zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów
- przysługuje jedno z tych świadczeń wybrane przez osobę uprawnioną.**

W przypadku, gdy o specjalny zasiłek opiekuńczy ubiegają się rolnicy, małżonkowie rolników bądź domownicy, świadczenia te przysługują odpowiednio:

- 1) rolnikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego;
- 2) małżonkom rolników lub domownikom w przypadku zaprzestania prowadzenia przez nich gospodarstwa rolnego albo wykonywania przez nich pracy w gospodarstwie rolnym.

Zaprzestanie prowadzenia gospodarstwa rolnego lub zaprzestanie wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym, o których mowa w ust. 1, potwierdza się stosownym oświadczeniem złożonym pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem

świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Centrum Asystentury Społecznej - asystent osoby niepełnosprawnej.

Gmina Sitkówka Nowiny jest partnerem w projekcie realizowanym przez Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach. Założeniem projektu jest utworzenie w ramach struktury organizacyjnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach, Centrum Asystentury Społecznej na obszarze powiatu kieleckiego. Będzie to miejsce organizacji kompleksowego i zindywidualizowanego wsparcia, uwzględniającego wszystkie aspekty funkcjonowania osób niepełnosprawnych oraz ich opiekunów, w tym:

1. Usług asystenta osoby niepełnosprawnej. Planuje się zatrudnienie 8 asystentów, którzy będą świadczyć swoje usługi dla 40 osób niepełnosprawnych.

2. Konsultacje specjalistyczne: psychiatryczne, poradnictwo psychologiczne mające na celu przywrócenie osobie niepełnosprawnej równowagi psychicznej, poczucia własnej wartości, motywowanie i mobilizowanie jej do współpracy, podejmowania aktywności w różnych obszarach własnego życia. Działanie skierowane również dla opiekunów osób niepełnosprawnych w zakresie polepszenia kondycji psychicznej i wzrostu motywacji do sprawowania opieki nad nimi.

3. Pomoc prawna i doradztwo - w zakresie praw i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym i opiekunom.

4. Zajęcia usprawniająco-rehabilitacyjne w zakresie uzyskania optymalnego poziomu funkcjonowania osób niepełnosprawnych.

5. Usługi dowozu - świadczone dla osób niepełnosprawnych bezpłatnie - zwiększające mobilność oraz częstotliwość udziału w życiu społecznym, edukacyjnym, kulturowym.

Dodatkowo planuje się zorganizować działania:

- 1) Grupy wsparcia - jako działanie wspierające opiekunów i rodziny osób niepełnosprawnych: wymiana doświadczeń ma wpływ na wzrost umiejętności w zakresie opieki i radzenia sobie z trudnościami dnia codziennego.
- 2) Szkolenia dla opiekunów osób niepełnosprawnych pozwalające na profesjonalne przygotowanie opiekunów do aktywnego udziału w procesie rehabilitacji i zwiększenie samodzielności oraz poprawę jakości sprawowanej opieki.
- 3) Superwizja dla asystentów osób niepełnosprawnych - spotkania indywidualne i grupowe z psychologiem umożliwiające wymianę doświadczeń w pracy z osobami niepełnosprawnymi, dające możliwość odreagowania stresujących sytuacji związanych z pracą oraz radzenie sobie z ewentualnymi trudnościami.

Znaczące potrzeby:

Według informacji zebranych do diagnozy dotychczas usługi asystentki realizowała tylko 1 gmina z terenu powiatu kieleckiego: Nowa Słupia dla 2 dzieci z autyzmem, a potrzeby są znacznie większe. Zostały one diagnozowane w wielu w wykonanych badaniach, między innymi w: lokalnym audycie społeczno-ekonomicznym Ośrodków Pomocy Społecznej w gminach, czy w Powiatowym Programie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Kieleckim na lata 2016-2020 ON. Dane pozyskane w okresie od 01.09.2015 do 31.12.2015 w gr. 191 ON (52%K, 48%M) klientów PCPR wskazują na: niewystarczającą rehabilitację zdrowotną, izolację społeczną, brak znajomości praw i uprawnień przysługujących, problemy psychologiczne i potrzebę organizacji usług wspierających tj. pomoc asystenta.

Podczas diagnozy ustalono również oczekiwania osób niepełnosprawnych w zakresie asystentury. Wyniki wskazują, w szczególności potrzebę wsparcia w zakresie: rozmów wspierających, dotrzymywanie towarzystwa pomocy w codziennych czynnościach (ubieranie się, przygotowanie posiłków, higiena), pomocy w dotarciu (dowozie) do lekarza, na rehabilitację, wykupienia leków, organizacji czasu wolnego, wspólnej aktywności rekreacyjnej, spacerów, wyjść na basen, wspomaganie w załatwianiu spraw urzędowych i innych, w przemieszczaniu się - przenoszenia, pomocy w rehabilitacji i motywacji do ćwiczeń. Opiekunowie dodatkowo wskazują na umożliwienie realizacji indywidualnych celów wynikających często z potrzeby zadbania o własne zdrowie, niewystarczającej wiedzy i umiejętności w zakresie opieki nad osobami niepełnosprawnymi oraz potrzebę wymiany doświadczeń oraz podzielenia się swoimi obawami z innymi rodzinami osób niepełnosprawnych.

Okres realizacji projektu to: 1.09.2017 r. - 31.05.2019 r.

Projekt otrzymał dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego, Oś priorytetowa 9 - Włączenie społeczne i walka z ubóstwem, Działanie 9.2 - Ułatwienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych, Poddziałanie 9.2.1 Rozwój wysokiej jakości usług społecznych wynosi 1 350 926,17 złotych, wkład własny: 109 551,88 zł.